

Г о д и ш њ и   п л а н г а з д о в а њ а   л о в и ш т е м

“ Б е р д а ј ”

за период

од 01.04.2016. године до 31.03.2017. године

Доњи Милановац, март, 2016. године

Јавно предузеће Национални парк “Ђердап”

Бр. _____, од _____ .2016. године.

На основу члана 48 Закона о дивљачи и ловству (“Службени гласник Р.С.” бр.18/10), и “Правилника о садржини и начину израде планских докумената у ловству” (“Службени гласник Р.С.” бр.09/12), Надзорни одбор на седници одржаној ____ . ____ .2016. године, усваја :

ГОДИШЊИ ПЛАН ГАЗДОВАЊА ЛОВИШТЕМ

“Ђ е р д а п”

ЗА ЛОВНУ 2016/17. ГОДИНУ

Годишњи план газдовања ловиштем је усклађен са ловном основом ловишта која је донета за период 01.04.2013. - 31.03.2023. године.

Министар надлежан за послове ловства и Министар надлежан за послове заштите природе дали су сагласност на ловну основу ловишта.

Пре израде годишњег плана газдовања ловиштем утврђено је бројно стање дивљачи у ловишту.

На основу чињенице да годишњи план спада у оперативно планирање односно ловна основа у стратешко планирање, извршено је усаглашавање годишњег плана са ловном основом,

Код израде динамике развоја популација дивљачи планирани су губици у односу на основни фонд (01.04). Дати проценти прираста и губитака су планирани за текућу ловну годину и разликују од просечних периодичних који су у ловној основи планирани на основу дугогодишњих просека.

Годишњи план газдовања ловиштем (у даљем тексту ГПГЛ) садржи :

- Увод (преамбула) ;
- Општи подаци о ловишту ;
- Резултати газдовања ловиштем у претходној ловној години ;
- Управљање популацијама ловних врста дивљачи ;
- Заштита неловних врста дивљачи ;
- Мере гајења и заштите дивљачи ;
- План уређивања и одржавања ловишта ;
- Мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи ;
- Економско-финансијски план ;
- Општи подаци о пројектанту годишњег плана;
- Прилог (евиденције газдовања ловиштем и други прилози)

Са ловачким поздравом “Добар поглед !”

**Председник Надзорног одбора
Јавног предузећа „Национални парк Ђердап”
ДР Милија Булатовић**

(м.п.) _____

Увод (preamble)

Ловиште „Ђердап“ установљено је „Одлуком о установљавању ловишта на подручју националног парка Ђердап“ усвојеном 07.07.1990.године на седницама Већа удруженог рада и Већа општина Скупштине СР Србије („Сл.гл СРС“,бр. 46/90) и дато на газдовање Јавном предузећу “Национални парк Ђердап”.

Основни подаци о кориснику ловишта:

ЈП „Национални парк Ђердап“	Доњи Милановац, Краља Петра Првог 14а
Шифра делатности	9104 - Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности
Матични број 07360231	ПИБ 100624453
Контакт телефон	030/215-00-70
Е-адреса	www.npdjerdap.org
Стручна и ловочуварска служба	1 стручно лица са лиценцом ЛКС ловочувара са лиценцом ЛКС

Подручје Националног парка Ђердап је први пут проглашено за Национални парк 1974. године, када је Скупштина Социјалистичке Републике Србије на седници Већа удруженог рада одржаној 14. јуна 1974. године усвојила Закон о Националном парку Ђердап који је објављен у „Сл. гласнику СРС” бр. 31/1974.

Ловиште „Ђердап“ установљено је „Одлуком о установљавању ловишта на подручју националног парка Ђердап“ усвојеном 07.07.1990.године на седницама Већа удруженог рада и Већа општина Скупштине СР Србије („Сл.гл СРС“,бр. 46/90).

* * * * *

Општи подаци о ловишту

Ловиште “Ђердап” се простире на површинама шума, земљишта и вода дела територије општине Голубац, Мајданпек и Кладово, Република Србија

Површина ловишта

Укупна површина ловишта	≈	63.608,45	ха
-------------------------	---	-----------	----

Структура површина ловишта

Шуме и шумско земљиште	≈	40.972,80	ха
Ливаде и пашњаци	≈	6.336,50	ха
Њиве (оранице)	≈	3.224,83	ха
Воћњаци и виногради	≈	1.224,34	ха
Рибњаци (баре, трстици и сл)	≈	32,50	ха
Водотокови (Дунав)	≈	5.882,01	ха
Крш	≈	2.000,00	ха
Остало (насеља, путеви, каменоломи)	≈	3.825,47	ха

Ловна и неловна површина

Ловна површина	≈	57.782,98	ха
Неловна површина	≈	5.825,47	ха

Кратак опис ловишта

Ловиште “Ђердап” према конфигурацији терена и надморској висини је брдско-планинског типа. Најзаступљенији је шумски тип ловишта за крупне врсте дивљачи.

Ловно-продуктивне површине по врстама износе:

Јелен европски,	П ≈ 22.000,0 ха,	Дивокоза	П ≈ 4.000,0 ха,
Срна	П ≈ 35.000,0 ха,	Дивља свиња	П ≈ 30.000,0 ха,
Зеца	П ≈ 50.000,0 ха,	П.јаребица	П ≈ 3.000,0 ха,
Фазан	П ≈ 1.000,0 ха,		

Резултати газдовања ловиштем у претходној ловној години

Изведени радови на уређивању ловишта

Планирано		Реализовано	
Одржавање / инвестиције		Одржавање / инвестиције	
стабилна чека осматрачница	0/1	стабилна чека осматрачница	0/1
чека на дрвету	0/0	чека на дрвету	0/0
хранилиште за крупну дивљач	0/6	хранилиште за крупну дивљач	0/5
солишта	0/3	солишта	0/3
хранилиште за ситну дивљач	0/0	хранилиште за ситну дивљач	0/0
појилишта	0/0	појилишта	0/0
ловачке куће	0/0	ловачке куће	0/0
прихватилишта за фазане	0/0	прихватилишта за фазане	0/0

Стање ловних, техничких и производних објеката у ловишту је дато у посебном поглављу.

Сprovedене мере гајења и заштите дивљачи и ловишта

Планирано		Реализовано	
Изношење хране у хранилишта :		Изношење хране у хранилишта :	
- зрнаста	30.000 кг	- зрнаста	42.600 кг
- кабаста	20.000 кг	- кабаста	20.000 кг
- со	3.000 кг	- со	3.450 кг
Поља за дивљач	10 ха	Поља за дивљач	0 ха
(на 20 локација)		(на 0 локација)	

Одстрел дивљачи

Планирано		Реализовано	
Јелен	24	Јелен	3
Кошута	24	Кошута	3
Јеленско теле	52	Јеленско теле	4
Срндаћ	100	Срндаћ	14
Срна	100	Срна	16
Ланад	70	Ланад	2
Дивљи вепар	25	Дивљи вепар	22
Дивља крмача	25	Дивља крмача	16
Дивље назиме	30	Дивље назиме	39
Зеџ	130	Зеџ	130
Вук	5	Вук	0
Шакал	10	Шакал	5
Лисица	10	Лисица	5

Одстрел дивљачи за период важења основе дат у посебном поглављу.

* * * * *

Управљање популацијама дивљачи

Врсте и бројно стање ловостајем заштићених врста дивљачи

(01.04.2016)

Крупна дивљач (сисари)	Структура	оптимум	период	бројност
1 Дивокоза ^{звд} / <i>Rupicapra rupicapra</i> L./	Укупно	≈ 180	IV	≈ 120
	а мужјак – дивојарац	≈ 70	IV	≈ 52
	б женка – дивокоза	≈ 84	IV	≈ 52
	ц подмладак – дивојаре	≈ 26	IV	≈ 16
3 Срна ^{звд} / <i>Capreolus capreolus</i> L./	Укупно	≈ 1.036	IV	≈ 900
	а мужјак – срндаћ	≈ 388	IV	≈ 330
	б женка – срна	≈ 388	IV	≈ 330
	ц подмладак – лане	≈ 260	IV	≈ 240
4 Јелен европски ^{звд} / <i>Cervus elaphus</i> L./	Укупно	≈ 300	IV	≈ 200
	а мужјак – јелен	≈ 126	IV	≈ 76
	б женка – кошута	≈ 126	IV	≈ 76
	ц подмладак – теле	≈ 48	IV	≈ 48
7 Дивља свиња ^{звд} / <i>Sus scrofa</i> L./	Укупно	≈ 250	IV	≈ 280
	а мужјак – вепар	≈ 75	IV	≈ 85
	б женка – д.крмача	≈ 750	IV	≈ 85
	ц подмладак – д.назуме	≈ 100	IV	≈ 110

Напомена: врсте нису регистроване: (2) Муфлон^{ол} /*Ovis musimon* Schreber/; (5) Јелен лопатар^{ол} /*Cervus dama* L./ и (6) Јелен вирџинијски^{ол} /*Odocoileus virginianus* Zimm./;

* * * * *

	Ситна дивљач (сисари)		оптимум	период		бројност
1	Зећ ^{звд}	/Lepus europaeus Pall./	≈	1.000	IV	≈ 700
2	Дивља мачка **	/Felis silvestris Schreber/	≈	120	IV	≈ 180
3	Куна белица	/Martes foina EHR./	≈		IV	≈
4	Куна златица	/Martes martes L./	≈		IV	≈
5	Јазавац	/Meles meles L./	≈	100	IV	≈ 150
6	Сиви пух	/Glis glis L./	≈		IV	≈
7	Ондатра	/Ondatra zibethica L./	≈		IV	≈
8	Веверица	/Sciurus vulgaris L./	≈		IV	≈
9	Ракунолики пас	/Nyctereutes procyonoides Gray./	≈	5	IV	≈ 5
10	Нутрија	/Myocastor coypus Мол./	≈		IV	≈
11	Ласица ^{ЛТЦГ}	/Mustela nivalis L./	≈		IV	≈
12	Мрки твор ^{ЛТЦГ}	/Mustela putorius L. /	≈	150	IV	≈ 150
	Ситна дивљач-Крупне звери					
1	Вук *	/Canis lupus L. /	≈	18	IV	≈ 36
2	Шакал	/Canis aureus L. /	≈	10	IV	≈ 10
3	Лисица	/Vulpes vulpes L./	≈	180	IV	≈ 240

Образложење: Оптимални матични фонд код дивокозе, срне јелена и зеца није достигнут због повећаног броја природних грабљивица, повећања површина које су у парлогу због смањењеног обима радова и улагања као последица економске кризе.

Годишњи план газдовања ловиштем

Ситна дивљач (птице)			оптимум	период	бројност
1	Дивља патка – кржуља	/Anas crecca L. /	≈	IX-I	≈ 200
2	Дивља патка – звиждара	/Anas penelope L./	≈	IX-I	≈
3	Дивља патка – глувара	/Anas platyrhynchos L./	≈	IX-I	≈ 1.000
4	Д.патка - пупчаница	/Anas querquedula L./	≈	IX-I	≈ 200
5	Дивља пловка – риђоглава	/Aythya ferina L./	≈	IX-I	≈
6	Дивља гуска – лисаста	/ Anser albifrons Sc./	≈	X-I	≈
7	Дивља гуска – глоговњача	/Anser albifrons Scopoli./	≈	X-I	≈
8	Шумска шљука ***	/Scolopax rusticola L. /	≈	IV	≈ 100
9	Дивљи голуб – гривњаш	/Columba palumbus L. /	≈	IV	≈ 1.000
10	Гугутка – кумрија	/Streptopelia decaocto E.Friv. /	≈	VIII-IX	≈
11	Грлица	/Streptopelia turtur L. /	≈	VIII-IX	≈ 100
12	Препелица	/Coturnix coturnix L. /	≈	VIII-IX	≈ 100
13	Пољска јаребика ^{звд}	/Perdix perdix L. /	≈ 240	IV	≈ 240
14	Фазан ^{звд}	/Phasianus spp./	≈ 50	IV	≈ 50
15	Лиска црна	/Fulica atra L./	≈	IX-I	≈ 2.000
16	Барска кокица	/Gallinula chloropus L./	≈	IX-I	≈
17	Сојка – креја	/Garrulus glandarius L. /	≈	IV	≈ 600
18	Гачац	/Corvus frugilegus L. /	≈	IV	≈
19	Велики корморан ****	/Phalacrocorax carbo L. /	≈	IV	≈
20	Јастреб кокошар ****	/Accipiter gentilis L. /	≈ 80	IV	≈ 80
21	Сива чапља ****	/Ardea cinerea L. /	≈	IV	≈ 100
22	Сива ворана ****	/ Corvus cornix L. /	≈	IV	≈ 300
23	Сврака ****	/ Pica pica L. /	≈	IV	≈ 20

Напомена:

оптимум

процена оптималне бројности у ловишту;

бројност

процењено бројно стање за ловну годину;

(ГВД)

гајена врста дивљачи;

(xxx)

врста није регистрована,

(IV)

период установљења бројности = пролећна бројност;

(VIII-I)

период за који се даје процена бројности;

(ЛПЦГ)

ловостај током целе године,

(*) (**)

ловостајем заштићена врста осим на територији АПВ где је трајно заштићена,

(***)

ловостајем заштићена врста на подручјима до 500 м надморске висине,

(****)

условна ловна врста искључиво ради спречавања штета у складу са ГПГЛ,

1,2,..23

редни бројеви врста из Правилника о проглашењу ловостајем заштићених врста дивљачи, објављен у “Службеном гласнику Р.С.”, бр. 9/12.

* * * * *

Образложење:

Процењена бројност из претходне године је промењена јер су подаци дати рачунски на основу узорка а не проценом за целу површину и исто се исправља и даје табеларно као процена бројности за 2016. годину уједно са подацима о процењеним оптималним фондовима.

Мере за успостављање оптималне бројности у ловишту

На основу члана 27. Закона о дивљачи и ловству мере су следеће:

- уколико се установи да је бројност одређене врсте дивљачи испод минималне бројности утврђене за ту годину планским документом, корисник ловишта је дужан да обустави лов те врсте дивљачи и предузме мере ради успостављања оптималне бројности утврђене у ловној основи.

- уколико се установи да бројност одређене врсте дивљачи изнад оптималне бројности утврђене планским документом, корисник ловишта дужан је да предузме мере ради успостављања оптималне бројности те врсте дивљачи утврђене у ловној основи.

Основна биолошка правила (IUCN) прилагођена за дивљач :

-2	-1	0	+1	+2
----	----	---	----	----

Тренд бројности и ареала:

+2: нагли пораст;	цца + 51% и више	планирани лов: (редукциони)
+1: умерени раст;	цца + 26 – 50 %	(увећани)
0: без уочљивих промена;	цца +/- 25 %	(нормални)
-1: умерено опадање;	цца - 26 – 50 %	(умерени)
-2: нагло опадање;	цца -51% и више	(обустава лова)

У досадашњој пракси примењују се правила када се лов обуставља на:

1. дивљу свињу и фазана, уколико се утврди да је матични фонд мањи од 30 % од оптималног фонда;
2. јелена европског, дивокозу, срну и зеца, уколико се утврди да је матични фонд мањи од 50 % од оптималног фонда;
3. пољску јаребицу, уколико се утврди да је матични фонд мањи од 70 % од оптималног фонда;
4. грабљивице, уколико се утврди да је матични фонд мањи од 30 % од оптималног фонда;
5. остале врсте , уколико се утврди да је матични фонд мањи од 50 % од оптималног фонда;

* * * * *

Динамика развоја популације гајених врста дивљачи

Годишњи план газдовања ловиштем

Ловна 2016/17. година

Р. бр	Динамика развоја Популације дивокозе	П о л	СТАРОСТ – ГОДИНА													УКУПНО (јединки)	
			лет	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
			У	I			II						III				
1.	Оптимални фонд	М	12	10	10	10	10	8	6	6	4	4	1	1	-	82	180
		Ж	14	12	12	12	12	10	7	7	5	5	1	1	-	98	1:1,2
2.	Основни фонд 31.03.	М	8	8	7	7	7	6	6	4	4	2	1	-	-	60	120
		Ж	8	8	7	7	7	6	6	4	4	2	1	-	-	60	1:1
3.	Прелаз у виши ст. разред 01.04	М	xx	8	8	7	7	7	6	6	4	4	2	1	-	60	120
		Ж	xx	8	8	7	7	7	6	6	4	4	2	1	-	60	1:1
4.	План. прираст у ловној години	М	9	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	9	18
		Ж	9	xx	xx	xx	x	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	9	1:1
5.	Стање фонда пред лов	М	9	8	8	7	7	7	6	6	4	4	2	1	-	69	138
		Ж	9	8	8	7	7	7	6	6	4	4	2	1	-	69	1:1
6.	Планирани губици	М		1	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	4	6
		Ж		1	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	4	1:1
7.	Планирани одстрел	М	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-
		Ж	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	1:1
8.	Стање фонда на крају л.год.	М	9	7	7	7	7	6	6	6	4	3	2	1	-	65	130
		Ж	9	7	7	7	7	6	6	6	4	3	2	1	-	65	1:1
9.	Однос према оптим. фонду	М	-3	-3	-3	-3	-3	-2	-	-	-	-1	+1	-	-	-17	-50
		Ж	-5	-5	-5	-5	-5	-4	-1	-1	-1	-2	+1	-	-	-33	2:1

Стање популације дивокозе у пролеће 2016. године, износи 120. јединки ;

Оптимални однос полова износи 1:1,2, а садашњи је 1:1.

Прираст се планира $\approx 50\%$, односно 19 д.јаради, од броја женки старих 4 и више год.Губици се планирају $\approx 7\%$; Одстрел се планира $\approx 0\%$.

* * * * *

Трофејна структура попуације дивокозе:				Укупан број јединки: 120			
СИС поена	до 69,99	70,0 - 94,99	95,0 – 99,99	100,0- 104,99	105,0- 109,99	110,0- 114,99	115 i više
(cm)	до19,9	20-20,9	21-21,9	22-22,9	23-23,9	24-24,9	25
дивојарци	26	14	8	4	2	1	-
дивокозе	36	17	8	3	1	-	-

Структура одстрела*Не планира се*

дивојарци	-	-	-	-	-	-	-
дивокозе	-	-	-	-	-	-	-

Критеријуми за доделу медаља (СИС поена)

	бронзана	сребрна	златна	Национ. рекорд
Дивокозе	95,00-99,99	100,00-104,99	105,00 +	111,15
Дивојарци	100,00-104,99	105,00-109,99	110,00 +	119,73

Примедба :

Не планира се одстрел.

Динамика развоја популације гајених врста дивљачи

Годишњи план газдовања ловиштем

Ловна 2016/17. година

Ред бр.	Динамика развоја популације срна	Пол	СТАРОСТ – ГОДИНА							УКУПНО (јединки)	
			Јануар	1	2	3	4	5	6		
			Y	I		II		III			
1.	Оптимални фонд (ловна основа)	М	130	100	80	70	60	44	34	518	1036
		Ž	130	100	80	70	60	44	34	518	1:1
2.	Основни фонд, бројање (31.03.)	М	120	90	70	60	60	30	20	450	900
		Ž	120	90	70	60	60	30	20	450	1:1
3.	Прелаз у виши староросни разред (01.04)	М	xxx	120	90	70	60	60	50	450	900
		Ž	xxx	120	90	70	60	60	50	450	1:1
4.	Планирани прираст у ловној години	М	140	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	140	280
		Ž	140	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	140	1:1
5.	Уношење дивљачи (+)	М	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Фонд пред лов	М	140	120	90	70	60	60	50	590	1180
		Ž	140	120	90	70	60	60	50	590	1:1
7.	Планирани губици	М	xxx	10	5	-	-	5	3	23	46
		Ž	xxx	10	5	-	-	5	3	23	1:1
8.	Планирани одстрел	М	10	10	5	-	-	11	13	49	98
		Ž	10	10	5	-	-	11	13	49	1:1
9.	Хватање дивљачи (-)	М	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Стање фонда дивљачи на крају ловне године	М	130	100	80	70	60	44	34	518	1036
		Ž	130	100	80	70	60	44	34	518	1:1

Стање популације срна у пролеће 2016. године, износи 900. јединки ;

Прираст се планира $\approx 85\%$ од броја женских грла старих 2 и више година ;Губици се планирају $\approx 5\%$; Одстрел се планира $\approx 11\%$.

* * * * *

Трофејна структура срндаћа

(редни број 3)

ЦЦ поена	- 69,99	70,0-104,9	105,0-114,9	115,0-129,9	130,0 и +
450 јединки	250	170	20	5	5

* * * * *

Структура одстрела срндаћа

(ица гр)	до 249	250-399	400-449	450-499	500 +
39 јединки	20	14	5	-	-

Примедба :

Планира се одстрел зрелих јединки (5 и више година) и стандардни пробирни одстрел за срнећа ловишта у којима је бројност матичног фонда у границама оптималне бројности.

Динамика развоја популације гајених врста дивљачи

Годишњи план газдовања ловиштем

Ловна 2016/17. година

Р. бр	Динамика развоја Популације јелена	П	СТАРОСТ – ГОДИНА												УКУПНО (јединки)		
		о	Тгвд	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			12
		л	У	I				II				III					
1.	Оптимални фонд	М	24	18	16	14	14	12	12	12	10	8	6	4	-	150	300
		Ž	24	18	16	14	14	12	12	12	10	8	6	4	-	150	1:1
2.	Основни фонд 31 III	М	24	15	10	10	6	6	6	6	5	4	4	4		100	200
		Ž	24	15	10	10	6	6	6	6	5	4	4	4		100	1:1
3.	Прелаз у виши старосни разред (01 IV)	М	xx	24	15	10	10	6	6	6	6	5	4	4	4	100	200
		Ž	xx	24	15	10	10	6	6	6	6	5	4	4	4	100	1:1
4.	Планирани прираст у ловној години	М	28	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	28	56
		Ž	28	xx	xx	xx	x	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	28	1:1
5.	Стање фонда пред лов	М	28	24	15	10	10	6	6	6	6	5	4	4	4	128	256
		Ž	28	24	15	10	10	6	6	6	6	5	4	4	4	128	1:1
6.	Предвидљиви Губици	М	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	10
		Ž	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1:1
7.	Планирани Одстрел	М	4	2	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	4	13	26
		Ž	4	2	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	4	13	1:1
8.	Стање фонда д. на крају л.год.	М	24	18	13	10	9	6	6	6	6	4	4	4	-	110	220
		Ž	24	18	13	10	9	6	6	6	6	4	4	4	-	110	1:1
9.	Однос према оптимал. фонду	М	-	-	-3	-4	-5	-6	-6	-6	-4	-4	-2	-	-	-40	-60
		Ž	-	-	-3	-4	-5	-6	-6	-6	-4	-4	-2	-	-	-40	1:1

Стање популације јелена европског у пролеће 2016. године, износи 200. јединки ;

Прираст се планира $\approx 75\%$ од броја женских грла старих 2 и више година ;Губици се планирају $\approx 5\%$; Одстрел се планира $\approx 13,0\%$.

* * * * *

Трофејна структура

(редни број 3)

ЦПЦ поена	- 129,99	120,0-169,9	170,0-189,9	190,0-209,9	210,0 и +
100 јединки	40	40	14	3	3

* * * * *

Структура одстрела

(ца кг)	до 2,49	2,5-4,9	5-6,9	7-8,9	9,0 +
9 јединки	2	3	2	1	1

Примедба :

Планира се одстрел зрих јединки (12 и више година) и стандардни пробирни одстрел за јеленска ловишта у којима је бројност матичног фонда мања од оптималне бројности.

Динамика развоја популације гајених врста дивљачи

Годишњи план газдовања ловиштем
Ловна 2016/17. година

Ред бр.	Динамика развоја популације д.свиње	Пол	СТАРОСТ – ГОДИНА							УКУПНО (јединки)	
			Праз	1	2	3	4	5	6		
			У	I		II		III			
1.	Оптимални фонд (ловна основа)	М	50	25	19	12	10	6	3	125	250
		Ž	50	25	19	12	10	6	3	125	1:1
2.	Основни фонд, бројање (31.03.)	М	55	38	12	10	10	10	5	140	280
		Ž	55	38	12	10	10	10	5	140	1:1
3.	Прелаз у виши старосни разред (01.04)	М	xxx	55	38	12	10	10	15	140	280
		Ž	xxx	55	38	12	10	10	15	140	1:1
4.	Планирани прираст у ловној години	М	72	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	72	144
		Ž	72	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	72	1:1
5.	Уношење дивљачи (+)	М	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Фонд пред лов	М	72	55	38	12	10	10	15	212	424
		Ž	72	55	38	12	10	10	15	212	1:1
7.	Планирани губици	М	xxx	10	4	-	-	-	-	14	28
		Ž	xxx	10	4	-	-	-	-	14	1:1
8.	Планирани одстрел	М	22	20	15	-	-	4	12	73	146
		Ž	22	20	15	-	-	4	12	73	1:1
9.	Хватање дивљачи (-)	М	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Стање фонда дивљачи на крају ловне године	М	50	25	19	12	10	6	3	125	250
		Ž	50	25	19	12	10	6	3	125	1:1

Стање популације дивље свиње у пролеће 2016. године, износи 280 јединки ;
Прираст се планира $\approx 170\%$ од броја женских грла старих 2 и више година ;
Губици се планирају $\approx 5\%$; Одстрел се планира $\approx 52\%$.

* * * * *

Трофејна структура вепрова

(редни број 3)

ЦПД поена	- 79,99	80,0-109,9	110,0-114,9	115,0-119,9	120,0 и +
85 јединки	40	25	10	5	5

* * * * *

Структура одстрела вепрова

(ца цм)	до 14,9	15-19,9	20-21,9	22-23,9	24,0 +
31 јединка	15	8	4	2	2

Примедба :

Планира се повећани одстрел јер је процењено да је популација нешто већа од оптималне.

Динамика развоја популације гајених врста дивљачи**Годишњи план газдовања ловиштем****Ловна 2016/17. година****План гајења зеца**

Година	П о л	Основни фонд 01. IV	Планирани прираст	Фонд пред лов	Излучење			Уношење дивљачи ***	Фонд 31.03.
					Планирани губици	Планирани одстрел	Планирано хватање		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2016/17	м/ж	700	560	1.260	350	110	-	-	800

Основни фонд популације зеца у пролеће (01. IV), износи **700** јединки; Однос полова: 1:1;Прираст се планира $\approx$ **160 %** од броја женки ; Губици се планирају $\approx$ **50 %** (однос 6/3).Одстрел се планира $\approx$ **16 %** од основног фонда ;Економски капацитет ловишта (пролећно бројно стање – оптимални фонд), износи : **1.000** јединки;

* * * * *

План гајења пољске јаребице

Година	П о л	Основни фонд 01. IV	Планирани прираст	Фонд пред лов	Излучење			Уношење дивљачи ***	Фонд 31.03.
					Планирани губици	Планирани одстрел	Планирано хватање		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2016/17	м/ж	240	150	390	150	0	-	-	240

Основни фонд популације пољ.јаребице у пролеће (01. IV), износи **240** јединки; Однос полова: 1:1 ;Прираст се планира $\approx$ **120 %** од броја женки ; Губици се планирају $\approx$ **60 %** (однос 6/3)..Одстрел се планира $\approx$ **0 %** од основног фонда ;Економски капацитет ловишта (пролећно бројно стање – оптимални фонд), износи : **240** јединки;

* * * * *

План гајења фазана

Година	П о л	Основни фонд 01. IV	Планирани прираст	Уношење дивљачи ***	Фонд пред лов	Излучење			Фонд 31.03.
						Планирани губици	Планирани одстрел	Планирано хватање	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2016/17	м/ж	50	40	-	90	25	15	-	50

Бројно стање популације фазана у пролеће (01. IV), износи 50 јединки; Однос полова: 1: 1 ;

Прираст се планира $\approx$ 100 % од броја женки ; Губици се планирају $\approx$ 50 % (однос 7/3).Одстрел се планира $\approx$ 30 % од основног фонда ;

Економски капацитет ловишта (пролећно бројно стање – оптимални фонд), износи : 50 јединки ;

* * * * *

Површине за уношење и лов фазана - полигони за лов ситне дивљачи

Нису установљене.

* * * * *

Терени за обуку ловачких паса

Нису установљени.

* * * * *

Чување и заштита ловишта

На пословима чувања ловишта ангажовани су ловочувари и чувари заштићеног подручја који територијално покривају одређени део ловишта.

* * * * *

Изношење хране у ловиште (исхрана, прихрањивање)

Планским документом предвиђено је да се у ловиште изнесе сваке године 30.000 kg кукуруза у клипу и зрну, 1.000 kg соли у камену.

* * * * *

Обрада њива и ливада у ловишту ради исхране дивљачи

Од планираних 10 ха намењених дивљачи у овој години планирано је сејања 6 ха и планира се кошење и сакупљање сена на 4 ха .

* * * * *

Подизање ремиза и других склоништа за дивљач

Не планира се.

Врсте и план одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи

Крупна дивљач (јединки)	План и реализација одстрела по ловним годинама					План	
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2016/17
1 Дивокоза ^{звд} укупно	0	0	16/0	10/0	9/0	≈	0
а мужјак – дивојарац	0	0	9/0	6/0	5/0	≈	0
б женка – дивокоза	0	0	7/0	4/0	4/0	≈	0
ц подмладак – дивојаре	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
3 Срна ^{звд} укупно	0	0	270/0	270/3	270/32	≈	98
а мужјак – срндаћ	0	0	100/0	100/0	100/14	≈	39
б женка – срна	0	0	100/0	100/3	100/16	≈	39
ц подмладак – лане	0	0	70/0	70/0	70/2	≈	20
4 Јелен европски ^{звд} укупно	0	0	100/4	100/9	100/10		26
а мужјак – јелен	0	0	24/0	24/5	24/3		9
б женка – косута	0	0	24/3	24/4	24/3		9
ц подмладак – теле	0	0	52/1	52/0	52/4		8
7 Дивља свиња ^{звд} укупно	0	0	80/14	80/54	80/77	≈	146
а мужјак – вепар	0	0	25/4	25/8	25/22	≈	31
б женка – д.крмача	0	0	25/0	25/9	25/16	≈	31
ц подмладак – д.назуме	0	0	30/8	30/37	30/39	≈	84

Напомена: врсте које нису регистроване: (2) Муфлон^{ол}; (5) Јелен лопатар^{ол} и (6) Јелен вирџинијски^{ол};

* * * * *

Ситна дивљач - сисари	Реализација одстрела по ловним годинама					План	
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2016/17
1 Зеца ^{звд}	0	0	130/0	130/9	130/6	≈	110
2 Дивља мачка *	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
3 Куна белица	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
4 Куна златица	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
5 Јазавац	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
6 Сиви пух	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
7 Ондатра	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
8 Веверица	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
9 Ракунолики пас	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
10 Нутрија	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
11 Ласица ^{ЛТЦГ}	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
12 Мрки твор ^{ЛТЦГ}	0	0	0/0	0/0	0/0	≈	0
Ситна дивљач - крупне звери							
1 Вук *	0	0	5/0	5/0	5/0	≈	0
2 Шакал	0	0	10/0	10/0	10/5	≈	0
3 Лисица	0	0	10/1	10/1	10/5	≈	0

Врсте и план одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи

		Реализација одстрела по ловним годинама					План
Ситна дивљач - птице		2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
1	Д.патка–кржуља	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
2	Дивља патка–звиждара	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
3	Дивља патка–глувара	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
4	Д.патка–пупчаница	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
5	Дивља пловка–риђоглава	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
6	Дивља гуска–лисаста	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
7	Дивља гуска–глоговњача	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
8	Шумска шљука ***	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
9	Дивљи голуб–гривнаш	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
10	Гугутка–кумрија	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
11	Грлица	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
12	Препелица	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
13	Пољска јаребица ^{зед}	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
14	Фазан	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 15
15	Лиска црна	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
16	Барска кокица	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
17	Сојка – креја	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
18	Гачац	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
19	Велики корморан ****	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
20	Јастреб кокошар ****	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
21	Сива чапља ****	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
22	Сива врана ****	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0
23	Сврака ****	0	0	0/0	0/0	0/0	≈ 0

Планирани почетак лова:15.04.

Планирани број ловних дана: 10/по ловној карти;

Структура корисника дивљачи је дата у Економско-финансијском плану.

* * * * *

Заштита неловних врста дивљачи**Врсте и стање трајно заштићених врста дивљачи у ловишту****(01.04.2016.)**

Крупна дивљач (сисари)			оптимум	период	бројност
1	Медвед	повремено	/Ursus arctos L. /	≈	IV ≈ 1-2
2	Рис		/Lynx lynx L. /	≈	IV ≈ 10
Ситна дивљач (сисари)					
3	Видра		/Lutra lutra L./	≈	IV ≈ 6
4	Дабар		/Castor fiber L. /	≈	IV ≈
5	Хермелин		/Mustela erminea L. /	≈	IV ≈
6	Степски твор		/Mustela eversmanii Лессон/	≈	IV ≈
7	Шарени твор		/Vormela peregusna L./	≈	IV ≈
Крупна дивљач (птице)					
1	Велики тетреб		/Tetrao urogallus L. /	≈	IV ≈
Ситна дивљач (птице)					
1	Јаребица камењарка		/Alectoris graeca Меиснер/	≈	IV ≈
2	Лештарка		/Tetrastes bonasia L. /	≈	IV ≈
3	Бекарина		/Gallinago gallinago L. /	≈	IV ≈
4	Дивља патка шиљкан		/Anas acuta L. /	≈	IX-I ≈ 50
5	Дивља патка кашикара		/Anas clypeata L. /	≈	IX-I ≈ 20
6	Дивља патка чегртуша		/Anas strepera L. /	≈	IX-I ≈ 20
7	Дивља патка ђубаста		/Aythya fuligula L. /	≈	IX-I ≈ 80
8	Дивља гуска		/Anser anser L. /	≈	X-I ≈
9	Мала лисаста гуска		/Anser erythropus L. /	≈	X-I ≈

Напомена : **оптимум** процена оптималне бројности у ловишту;
бројност процењено бројно стање за ловну годину;
тренд тренд бројности и ареала -2; -1; 0; +1; +2;
(IV) период установљења бројности = пролећна бројност;
(VIII-I) период за који се даје процена бројности;

* * * * *

Степен, угрожености и заштите (национални ниво) и планиране активности

Као природне реткости заштићене су следеће врсте: ласица (тренд бројности се оцењује 0, тренд ареала се оцењује 0), хермелин (тренд бројности се оцењује 0, тренд ареала се оцењује 0) и видра (тренд бројности се оцењује +1, тренд ареала се оцењује +1) . Сви представници звери су на прелиминарној Црвеној листи Србије (1991), осим шакала, лисице, ракуноликог пса и мрког твора.

За лештарку се процењује да је тренд бројности -1 и тренд ареала -1, неопходне мере су очување шума и шикара и микроклиме у клисурама;

* * * * *

Мере гајења и заштите дивљачи у ловишту

За практичне потребе и ради планирања динамике развоја популације крупне дивљачи, делимо популацију по полу на мужјаке и женке, и на три старосне класе уз издвајање подмладка.

Основа пребирног одстрела је у регулисању бројности, структуре (старосне и полне) и просторне дистрибуције. Одстрел се планира у периоду који је у складу са одговарајућим подзаконским актом.

Код планирања одстрела примењују се дугогодишњи просеци.

У газдовању срнама примењиваће се смернице из књиге “Срнећа дивљач” / Инг. др Јозеф Нечас, (1963) : “Срнчи звер”/ усклађена са искуственим подацима корисника ловишта.

У газдовању дивљим свињама примењиваће се смернице из књиге “Дивље свиње” / Блаж Крже 1988) : “Дивља свиња (биологија и газдовање” / усклађена са искуственим подацима корисника ловишта.

За практичне потребе и ради планирања динамике развоја популација гајених врста ситне дивљачи издваја се само подмладак односно прираст .

Код планирања одстрела примењују се дугогодишњи просеци :

Однос полова	Прираст (од броја женки)	Коришћење (у % од основног фонда)
- зец	1 : 1	80 - 200 %
- п. јаребица	1 : 1	100 - 180 %
- фазан	1 : 4	80 - 160 %

Код осталих врста ситне дивљачи, у планирању одстрела, користе се подаци из вишегодишњег регистрованог одстрела.

Однос полова	Коришћење (у % од процењене бројности)
- пловуше и мочварице	1 : 1
- миграторне врсте птица	1 : 1
- грабљивице птице	1 : 1
- грабљивице сисари	1 : 1
- остале врсте	1 : 1

Основу заштите дивљачи у ловишту чини обезбеђење мира у ловишту, заштита од прогањања и узнемиравања дивљачи, обезбеђење хигијенско-техничких услова у ловишту у циљу спречавања појаве и ширења болести у ловишту и спречавање штета од дивљачи и на дивљачи.

Примењиваће се физичке, правне, биолошке и здравствене мере за заштита дивљачи и мере за обезбеђење мира у ловишту.

Како је дивљач најсензибилнији индикатор животне средине предузимаће се све неходне мере за опстанак свих врста дивљих животиња које насељавају овај простор. Ово ће се постићи првенствено очувањем станишта и применом свих неопходних газдинских мера.

-Редовна ветеринарска контрола дивљачи која се пронађе угинула у ловишту.

-Уношење одговарајућих лекова у допунску храну и појилишта у случају појаве одређених болести као и за превенцију болести.

-Контрола употребе “плашилица” на пољопривредним машинама.

-Контрола бројности грабљивица кроз организоване акције одстрела, уз обавезу да се њиховом редукцијом не поремети “биолошка равнотежа” у ловишту.

-Хумано уклањање паса и мачака (“луталица”) који се без контроле или без одобрења корисника ловишта крећу по ловишту (кроз организоване акције и приликом редовног лова дивљачи).

-Обука ловачких паса је врло важна директна и индиректна мера заштите дивљачи и за ову намену користиће се површине терена описане у претходном поглављу.

План уређивања и одржавања ловишта

Радови на уређивању и одржавању ловишта

<i>Изградња и одржавање објеката у ловишту и ограђивање дела ловишта</i>	<i>Почетно стање 01 IV</i>	<i>Планирано стање 31 III</i>	<i>Планирана израда</i>
Стабилна чека - отворена	48	49	1
Стабилна чека – затворена	26	27	1
Чеке на дрвету (годишња*)	34	35	1
Хранилишта за јелене	38	38	-
Хранилиште за срну	-	1	1
Хранилиште за дивљу свињу	4	5	1
Солишта *	151	1	152
Ловачке куће	1	1	0

Изградња планираних објеката се предвиђа у року важења ГПГЛ

Стручно лице - управник ловишта је задужен за одређивање локација за изградњу ловних и ловно-техничких објеката.

Стручно лице - управник ловишта, по одређивању локације, израђује скицу са димензијама објекта и предрачуном вредности као и кратко упутство за израду објекта.

Стручно лице - управник ловишта је задужен за одређивање локација за изградњу ловно-производних објеката и ограђивање делова ловишта на основу претходне сагласности ресорног министарста – Управе.

У Економско-финансијском делу ГПГЛ планирају се средства за одржавање постојећих и изградњу нових објеката.

* * * * *

Мере за спречавање штета на дивљачи и штета од дивљачи

У циљу спречавања штета од дивљачи и на дивљачи предузимаће се све неопходне мере утврђене "Правилником о мерама за спречавање штете од дивљачи, штете на дивљачи и поступку и начину утврђивања штете" (Службени гласник Р.С. бр. 2/12).

У ловишту се предузимају следеће мере за спречавање штете од дивљачи:

- 1) одржава се бројно стање дивљачи до оптималне бројности утврђене планским документом;
- 2) подижу се и редовно одржавају поља за дивљач и ремизе за дивљач сетвом и садњом биљних врста које привлаче дивљач, у деловима ловишта удаљеним од површина на којима дивљач проузрокује или може да проузрокује штету, у складу са планским документом;
- 3) подижу се и одржавају ловно-технички објекти за осматрање и лов (чеке) на одговарајућим местима ради подизања степена заштите имовине од дивљачи;
- 4) обезбеђују се довољне количине хране и воде у ловишту током ловне године за све врсте дивљачи у ловишту, нарочито за време зимског периода и елементарних непогода, у време непосредно пре сетве и садње, као и у време дозревања усева и плодова, у складу са планским документом;
- 5) пружа се помоћ и информације власницима и корисницима имовине у погледу заштите живота и здравља људи и имовине од дивљачи, као и избора одређених пољопривредних култура за сетву, односно садњу и набавке средстава за спречавање штета од дивљачи, обавештавањем путем средстава јавног информисања, оглашавањем на локалним огласним таблама и на други начин;
- 6) подношење захтева управљачу пута за постављање саобраћајних знакова ограничења брзине кретања и „дивљач на путу” на свим јавним саобраћајницама на којима постоји могућност настанка штете од дивљачи у ловишту, на површинама ван ловишта, као и на неловним површинама, ради спречавања штете од дивљачи на возилу;
- 7) друге мере од значаја за заштиту имовине од дивљачи.

У ловишту се предузимају следеће мере **за спречавање штете на дивљачи**:

- 1) одржава се бројно стање дивљачи у ловишту до оптималне бројности утврђене планским документом;
- 2) заштита дивљачи од незаконитог лова;
- 3) заштита дивљачи од длакавих и пернатих предатора (грабљивица) који се повремено или стално налазе у ловишту;
- 4) заштита дивљачи од утапања на воденим површинама (канални, акумулације, језера или обале водотока);
- 5) заштита дивљачи у копненом, водном и ваздушном саобраћају;
- 6) заштита дивљачи од средстава за заштиту биља и других хемијских средстава;
- 7) заштита дивљачи у случају елементарних непогода;
- 8) контрола одређеног ловачког оружја и одговарајуће ловачке муниције која се користи у току организовања и извођења лова, као и заштита дивљачи у току организовања и извођења лова;
- 9) подизање и одржавање ловно-техничких објеката за осматрање и лов (високе и ниске чеке) на одговарајућим местима ради подизања степена заштите дивљачи;
- 10) спречавање и сузбијање заразних болести дивљачи;
- 11) обезбеђивање довољне количине хране и воде у ловишту током ловне године за све врсте дивљачи у ловишту, а нарочито за време суше, зимског периода и елементарних непогода, у време непосредно пре сетве и садње, као и у време дозревања усева и плодова;
- 12) подношење захтева управљачу пута за постављање саобраћајних знакова ограничења брзине кретања и „дивљач на путу” на свим јавним саобраћајницама на којима постоји могућност настанка штете на дивљачи у ловишту, на површинама ван ловишта, као и на површинама које представљају неловне површине, ради спречавања штете на дивљачи од возила;
- 13) друге мере од значаја за заштиту дивљачи.

Ради спречавања штете на дивљачи обезбеђује се да се жетва и кошење обављају пољопривредним машинама које имају уграђене електронске или механичке уређаје за откривање, плашење и/или истеривање дивљачи.

Штета од дивљачи утврђује се тако што **корисник ловишта** (у коме је настала штета од дивљачи) без одлагања, а најкасније у року од 24 сата од пријема захтева за накнаду штете, образује трочлану стручну комисију за утврђивање узрока штете и процену вредности причињене штете.

У случају сумње да је штету проузроковао вук на територији на којој је ловостајем заштићен, један члан Комисије је ловни инспектор.

Комисија без одлагања, а најкасније у року од 12 сати пре планираног почетка увиђаја обавештава подносиоца захтева за накнаду штете и ловног инспектора о времену и месту вршења увиђаја.

Комисија спроводи увиђај у року од 24 сата од њеног образовања. О спроведеном увиђају сачињава се записник, који нарочито садржи: име и презиме подносиоца захтева за накнаду штете, место и начин настанка штете, знакове који указују да је штета настала од одређене врсте дивљачи, мере за спречавање штете од дивљачи које су предузете пре настанка штете, процену настале штете, примедбе подносиоца захтева за накнаду штете, датум, време и место сачињавања записника, име, презиме и потпис чланова Комисије и потпис подносиоца захтева за накнаду штете, односно доказ да је уредно обавештен о увиђају. Записник се сачињава у три примерка, од којих се један доставља подносиоцу захтева за накнаду штете, а један ловном инспектору.

Штета на дивљачи утврђује се тако што лице које обавља стручне или ловочуварске послове у ловишту без одлагања обавештава надлежног ловног инспектора, који предузима мере за утврђивање штете у складу са законом којим се уређује ловство.

Ради спречавања штете од дивљачи, **власник и корисник имовине** редовно контролише стање своје имовине и организује њену заштиту и чување, и то:

1) заштиту повртњака, расадника, воћњака, плантажних засада и винограда на начин који спречава пролаз длакаве дивљачи;

2) прилагођавање избора биљне културе коју засејава или сади природном окружењу које се налази око пољопривредне површине коју обрађује, на начин да се избегну или у највећој мери смање могући ризици од штета од дивљачи;

3) уклањање усева и плодова са површина у ловишту и у непосредној близини ловишта у агротехничком року;

4) коришћење механичких и хемијских средстава (репелената) која одбијају дивљач од усева, засада и младих стабала и то на начин прописан писаним упутством произвођача;

5) везивање паса поред усева;

6) коришћење видљивих плашила, светлосних и звучних уређаја;

7) контролисано спаљивање материјала чији дим и гасови одбијају дивљач;

8) постављање електроограда (електропастира);

9) коришћење механичких средстава за појединачну заштиту стабала воћака и других садница (алуфолија, металне траке, пластичне траке, пластична фолија, пластични или папирнати джакови, шибље, кукурузовина и сл.);

10) чување домаћих животиња уз стално присуство пастира и паса чувара;

11) затварање домаћих животиња у току ноћи у оборе изграђене на начин да се онемогући улазак било које врсте дивљачи која проузрокује, односно може да проузрокује штету на домаћим животињама;

12) спровођење осталих мера заштите.

* * * * *

Економско-финансијски план (у прилогу)

За израду поглавља је примењен Ценовник донет од стране Надзорног одбора корисника ловишта. Усклађивање, промене и корекције економско-финансијског пословања предвиђених овим планским документом за период важења – ловну годину, вршиће Управни одбор корисника ловишта.

* * * * *

Општи подаци о пројектанту годишњег плана

“Јелен-ЛСС доо“ Веоград, привредно друштво за коришћење, управљање, заштиту и унапређење популација дивљачи и њихових станишта, оснивач Ловачки савез Србије, Алексе Ненадовића, 19-23, матични број 20667397, ПИБ 106721903. Привредно друштво има четири запослена радника високе стручне спреме са издатим лиценцама Ловачке коморе Србије (ЛКС) за израду планских докумената. Запослени имају положен испит за оцењивање ловачких трофеја СИС-а.

* * * * *

Стручно лице - подаци ловишта

_____
Јовица Мартиновић
(лиценца ЛКС, ID број 0398)

Израда планског документа

_____
Александар Ћеранић
(лиценца ЛКС, ID број 510)

Одговорно лице - директор
“Јелен-ЛСС доо“ Веоград

(м.п) _____
Александар Ћеранић
(лиценца ЛКС, ID број 510)

* * * * *